

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

23 päivänä huhtikuuta 2015 *

Ennakkoratkaisupyyntö — Maatalous — Asetus (EY) N:o 1/2005 — Eläinten suojelu kuljetuksen aikana — Pitkä kuljetus jäsenvaltiosta kolmanteen valtioon — 14 artiklan 1 kohta —

Reittisuunnitelmaan liittyvä tarkastus, joka lähtöpaikan toimivaltaisen viranomaisen on suoritettava ennen pitkiä kuljetuksia — Tämän säännöksen sovellettavuus kuljetusmatkan Euroopan unionin alueen ulkopuolella tapahtuvaan osaan — Kyseisessä asetuksessa vahvistettujen vaatimusten sovellettavuus tähän kuljetusmatkan osaan

Asiassa C-424/13,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (Saksa) on esittänyt 2.7.2013 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 25.7.2013, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Zuchtvieh-Export GmbH

vastaan

Stadt Kempten,

Landesanwaltschaft Bayernin osallistuessa asian käsittelyyn,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja T. von Danwitz sekä tuomarit C. Vajda, A. Rosas, E. Juhász ja D. Šváby (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: Y. Bot,

kirjaaja: hallintovirkamies I. Illéssy,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 10.7.2014 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Zuchtvieh-Export GmbH, edustajinaan Rechtsanwalt C. Winterhoff ja Rechtsanwalt A. Wolowski,
- Stadt Kempten, asiamiehenään N. Briechle,
- Landesanwaltschaft Bayern, asiamiehenään R. Käß,
- Liettuan hallitus, asiamiehinään D. Kriauciūnas ja V. Čepaitė,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

— Euroopan komissio, asiamiehinään F. Erlbacher, H. Kranenborg ja B. Eggers,
kuultuaan julkisasiamiehen 11.9.2014 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,
on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee eläinten suojelusta kuljetuksen ja siihen liittyvien toimenpiteiden aikana sekä direktiivien 64/432/ETY ja 93/119/EY ja asetuksen (EY) N:o 1255/97 muuttamisesta 22.12.2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2005 (EUVL 2005, L 3, s. 1 ja oikaisu EUVL 2011, L 336, s. 86) tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Zuchtvieh-Export GmbH (jäljempänä Zuchtvieh-Export) ja Stadt Kempten ja joka koskee viimeksi mainitun – lähtöpaikan toimivaltaisen viranomaisen ominaisuudessa – tekemää päätöstä evätä lähtöselvitys nautaeläimeltä, joka oli tarkoitus kuljettaa maanteitse Kemptenistä (Saksa) Andijaniin (Uzbekistan).

Asiaa koskevat oikeussäännöt

- 3 Asetuksen N:o 1/2005 johdanto-osaan sisältyvät muun muassa seuraavat perustelukappaleet:

”(1) [EY:n] perustamissopimukseen liitettyssä pöytäkirjassa eläinten suojelusta ja hyvinvoinnista edellytetään, että yhteisö ja jäsenvaltiot ottavat eläinten hyvinvoinnin vaatimukset täysimääräisesti huomioon laatiessaan ja pannessaan täytäntöön yhteisön maatalous- ja liikennepolitiikkaa.

— —

(5) Eläinten hyvinvoinnin vuoksi olisi pitkät eläinkuljetukset, myös teuraseläinten kuljetukset, rajoitettava vähimpään mahdolliseen.

— —

(11) Jotta varmistetaan tämän asetuksen yhdenmukainen ja tehokas soveltaminen kaikkialla yhteisössä sen pääperiaatteen mukaisesti, jonka mukaan eläimiä ei saa kuljettaa niin, että ne voivat loukkaantua tai kärsiä tarpeettomasti, on aiheellista laatia yksityiskohtaiset säännökset, joissa käsitellään erityyppisiin kuljetuksiin liittyviä erityistarpeita. Näitä yksityiskohtaisia säännöksiä olisi tulkittava ja sovellettava edellä mainitun periaatteen mukaisesti, ja niitä olisi ajantasaistettava aina silloin, kun ne eivät erityisesti uuden tieteellisen asiantuntemuksen mukaan enää näytä olevan edellä mainitun periaatteen mukaisia tiettyjen lajien tai tiettyntyyppisten kuljetusten osalta.

— —”
- 4 Asetuksen N:o 1/2005 1 artiklassa, jossa määritellään kyseisen asetuksen soveltamisala, säädetään seuraavaa:

”1. Tätä asetusta sovelletaan yhteisössä tapahtuviin elävien selkärankaisten eläinten kuljetuksiin, myös erityistarkastuksiin, joita viranomaiset tekevät yhteisön tullialueelle saapuville tai sieltä lähteville kuljetuserille.

2. Ainoastaan 3 ja 27 artiklaa sovelletaan:

- a) eläinten kuljetuksiin, joita kasvattajat suorittavat omilla maatalousajoneuvoillaan tai kuljetusvälineillään, kun maantieteelliset olosuhteet vaativat tiettyjen eläintyyppien kuljetusta siirtolaiduntamista varten;
- b) sellaisiin kasvattajien omilla kuljetusvälineillään suorittamiin omien eläintensä kuljetuksiin, joiden pituus kasvattajan tilalta on alle 50 kilometriä.

– –

5 Kyseisen asetuksen 2 artiklaan sisältyvät muun muassa seuraavat määritelmät:

”– –

- d) ’rajatarkastusasemalla’ [tarkoitetaan] kaikkia tarkastusasemia, jotka on nimetty ja hyväksytty [kolmansista maista yhteisöön tuotavien eläinten eläinlääkintätarkastusten järjestämistä koskevista periaatteista ja direktiivien 89/662/ETY, 90/425/ETY ja 90/675/ETY muuttamisesta 15.7.1991 annetun neuvoston] direktiivin 91/496/ETY [(EYVL L 268, s. 56)] 6 artiklan mukaisesti suorittamaan yhteisön alueen rajalla eläinlääkinnällisiä tarkastuksia kolmansista maista saapuville eläimille;

– –

- f) ’toimivaltaisella viranomaisella’ [tarkoitetaan] jäsenvaltion keskusviranomaista, jolla on toimivalta suorittaa eläinten hyvinvointia koskevia tarkastuksia, tai mitä tahansa viranomaista, jolle se on siirtänyt tällaisen toimivallan;

– –

- h) ’tarkastusasemilla’ [tarkoitetaan] pysähdyspaikkoja koskevista yhteisön vaatimuksista ja direktiivin 91/628/ETY liitteessä tarkoitetun reittisuunnitelman mukauttamisesta 25.6.1997 annetussa neuvoston] asetuksessa (EY) N:o 1255/97 [(EYVL L 174, s. 1)] tarkoitettuja tarkastusasemia;

- i) ’poistumispaikalla’ [tarkoitetaan] rajatarkastusasemaa tai muuta jäsenvaltion nimeämää paikkaa, jossa eläimet poistuvat yhteisön tullialueelta;

- j) ’kuljetusmatkalla’ [tarkoitetaan] koko kuljetustapahtumaa lähtöpaikasta määräpaikkaan, mukaan lukien eläinten kuormasta purkaminen, sijoittaminen ja kuormaaminen kuljetusmatkan aikana;

– –

- m) ’pitkällä kuljetuksella’ [tarkoitetaan] yli kahdeksan tuntia kestävää kuljetusmatkaa; matka alkaa siitä, kun ensimmäinen kuljetuserän eläin siirretään;

– –

- s) ’määräpaikalla’ [tarkoitetaan] paikkaa, jossa eläin puretaan kuljetusvälineestä ja

- (i) johon se sijoitetaan ainakin 48 tunniksi ennen lähtöaikaa, tai

- (ii) jossa se teurastetaan;

- t) 'lepo- tai siirtopaikalla' [tarkoitetaan] pysähdyspaikkaa, joka ei ole määräpaikka, myös paikkaa, jossa eläinten kuljetusväline on vaihtunut, riippumatta siitä, onko eläimet siellä purettu;

--

- w) 'kuljetuksella' [tarkoitetaan] eläinten siirtoa, joka tehdään yhdellä tai useammalla kuljetusvälineellä, ja siihen liittyviä toimenpiteitä, myös kuormaamista, purkamista, siirtämistä ja lepoa, siihen asti kunnes eläimet on purettu kuormasta määräpaikassa;

--”

- 6 Asetuksen N:o 1/2005 3 artiklassa, jonka otsikko on ”Eläinkuljetuksia koskevat yleiset edellytykset”, säädetään seuraavaa:

”Eläimiä ei saa kuljettaa tai kuljetuttaa siten, että niille voi aiheutua vammoja tai turhaa kärsimystä.

Lisäksi on seuraavien edellytysten täyttyttävä:

- a) on toteutettu ennalta kaikki tarvittavat järjestelyt, joilla pyritään saattamaan kuljetusmatkan kesto mahdollisimman lyhyeksi ja huolehtimaan eläinten tarpeista sen aikana;
- b) eläimet ovat kuljetuskuntoisia;
- c) kuljetusvälineet on suunniteltu ja rakennettu ja niitä ylläpidetään ja käytetään niin, että vältetään vammat ja kärsimykset ja taataan eläinten turvallisuus;

--

- e) eläimiä käsittelevillä henkilöillä on tarvittava koulutus tai pätevyys, ja he hoitavat tehtävänsä ilman väkivaltaa tai mitään sellaisia menetelmiä, jotka voivat aiheuttaa eläimille tarpeetonta pelkoa, vammoja tai kärsimystä;
- f) kuljetus suoritetaan viipymättä määräpaikkaan, ja eläinten hyvinvointi tarkistetaan säännöllisesti ja sitä pidetään yllä asianmukaisesti;
- g) eläimille varataan niiden kokoon ja kuljetusmatkan kestoon nähden lattia-alaltaan ja korkeussuunnassa riittävä tila;
- h) eläimille tarjotaan sopivin välein niiden lajiin ja kokoon nähden laadultaan ja määrältään asianmukaisesti vettä, ravintoa ja lepoa.”

- 7 Asetuksen N:o 1/2005 5 artiklassa, jonka otsikko on ”Eläinkuljetusten suunnittelua koskevat velvollisuudet”, säädetään seuraavaa:

”_ _

3. Järjestäjien on varmistettava kunkin kuljetusmatkan osalta, että

- a) eläinten hyvinvointi ei vaarannu kuljetusmatkan eri osien riittämättömän yhteensovittamisen vuoksi ja että sääolosuhteet on otettu huomioon --

--

4. Jäsenvaltioiden välisten sekä kolmansista maista ja kolmansiin maihin suoritettavien, kotieläiminä pidettävien muiden kuin rekisteröityjen hevoseläinten sekä nauta-, lammas-, vuohi- ja sikaeläinten [jäljempänä kyseiset eläimet] pitkien kuljetusten osalta eläinkuljettajien ja järjestäjien on noudatettava liitteessä II annettuja reittisuunnitelmaa koskevia säännöksiä.”

8 Kyseisen asetuksen 6 artiklan 3 ja 4 kohdassa säädetään seuraavaa:

”3. Eläinkuljettajien on kuljettava eläimiä liitteessä I esitettyjen teknisten sääntöjen mukaisesti.

4. Eläinkuljettajien on uskottava eläinten käsittely henkilökunnalle, joka on saanut liitteiden I ja II asiaankuuluvia säännöksiä koskevan koulutuksen.”

9 Asetuksen N:o 1/2005 8 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Eläimistä vastaavien on tarkastettava kaikki siirto- tai määräpaikkaan saapuvat eläimet ja todettava, ovatko eläimet tai ovatko ne olleet jäsenvaltioiden välisessä tai kolmansista maista ja kolmansiin maihin suoritettavassa pitkässä kuljetuksessa. [Kyseisten eläinten] pitkien kuljetusten osalta eläimistä vastaavien on noudatettava liitteessä II annettuja reittisuunnitelmaa koskevia säännöksiä.”

10 Kyseisen asetuksen 14 artiklan otsikko on ”Reittisuunnitelmiin liittyvät tarkastukset ja muut toimenpiteet, jotka toimivaltaisen viranomaisen on toteutettava ennen pitkiä kuljetuksia”. Sen 1 kohdan sanamuoto on seuraava:

”Jäsenvaltioiden välisten sekä kolmansista maista ja kolmansiin maihin suoritettavien, [kyseisten eläinten] pitkien kuljetusten osalta lähtöpaikan toimivaltaisen viranomaisen on:

a) tehtävä asianmukaisia tarkastuksia sen varmistamiseksi, että

i) reittisuunnitelmassa ilmoitetuilla eläinkuljettajilla on vastaavat voimassa olevat eläinkuljettajaluvat, voimassa olevat pitkässä kuljetuksessa käytettävän kuljetusvälineen hyväksymistodistukset sekä voimassa olevat kuljettajien ja hoitajien pätevyystodistukset;

ii) järjestäjän toimittama reittisuunnitelma on realistinen ja tehty tämän asetuksen säännösten mukaisesti;

b) jos a alakohdassa tarkoitettujen tarkastusten tulokset eivät ole tyydyttäviä, vaadittava järjestäjää tekemään muutoksia pitkää kuljetusta koskeviin järjestelyihin niin, että kuljetus täyttää tämän asetuksen vaatimukset;

c) jos a alakohdassa tarkoitettujen tarkastusten tulokset ovat tyydyttävät, toimivaltaisen viranomaisen on leimattava reittisuunnitelma;

d) lähetettävä mahdollisimman pikaisesti reittisuunnitelmassa esitettyjä pitkiä kuljetuksia koskevat yksityiskohtaiset tiedot määräpaikan, poistumispaikan tai tarkastusaseman toimivaltaisille viranomaisille [eläinlääkäri- ja kotieläinjalostustarkastuksista yhteisön sisäisessä tiettyjen elävien eläinten ja tuotteiden kaupassa 26.6.1990 annetun neuvoston] direktiivin 90/425/ETY [(EYVL L 224, s. 29)] 20 artiklassa tarkoitetun tiedonvaihtojärjestelmän avulla.”

11 Kyseisen asetuksen 15 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jos pitkä kuljetus suoritetaan jäsenvaltioiden välillä tai se ulottuu kolmansiin maihin, lähtöpaikassa tehtävät, liitteessä I olevassa I luvussa tarkoitetut eläinten kuljetuskuntoisuustarkastukset on suoritettava ennen lastausta osana yhteisön vastaavan eläinlääkintälainsäädännön mukaisia eläinten terveystarkastuksia mainitussa lainsäädännössä säädettyjen aikarajojen puitteissa.”

- 12 Asetuksen N:o 1/2005 21 artikla koskee tarkastuksia poistumispaikoilla ja rajatarkastusasemilla. Sen sanamuoto on seuraava:

”1. Kun eläimet saapuvat poistumispaikkaan tai rajatarkastusasemalle, jäsenvaltion virkaeläinlääkäri on tarkastettava, että eläimiä kuljetetaan tämän asetuksen säännösten mukaisesti – –. Tarkastuksissa tutkitaan erityisesti:

- a) että eläinkuljettajilla on jäljennös voimassa olevasta – – luvasta;
- b) että [kyseisiä eläimiä] taikka siipikarjaa kuljettavien maantieajoneuvojen kuljettajilla ja hoitajilla on voimassa oleva – – pätevyystodistus;
- c) että eläimet ovat kuljetuskuntoisia matkan jatkamista varten;
- d) että kuljetusväline, jolla eläinten kuljetusmatkaa on tarkoitus jatkaa, on liitteessä I olevan II luvun ja soveltuvien osien VI luvun mukainen;
- e) että eläinkuljettaja on toimittanut viennin osalta selvityksen siitä, että lähtöpaikasta lopullisen määräämään ensimmäiseen purkamispaikkaan ulottuvalla kuljetusmatkalla noudatetaan kaikkia asianomaisissa kolmansissa maissa sovellettavia kansainvälisiä sopimuksia, jotka on lueteltu liitteessä V;
- f) ovatko [kyseiset eläimet] olleet pitkässä kuljetuksessa tai menossa sellaiseen.

2. Kun [kyseiset eläimet] ovat pitkässä kuljetuksessa, poistumispaikkojen ja rajatarkastusasemien virkaeläinlääkärien on tehtävä liitteessä II [mainitun] reittisuunnitelman osassa 3: 'Määräpaikka' luetellut tarkastukset ja pidettävä niistä kirjaa. Toimivaltaisen viranomaisen on säilytettävä näitä tarkastuksia ja 1 kohdassa säädettyä tarkastusta koskeva kirjanpito vähintään kolmen vuoden ajan tarkastusten tekopäivästä lukien. – –

3. Jos toimivaltainen viranomainen katsoo, etteivät eläimet ole kuljetuskuntoisia matkan loppuun saattamista varten, ne on purettava kuormasta ja niiden on saatava vettä, ravintoa ja lepoa.”

- 13 Asetuksen N:o 1/2005 liitteessä I olevaan V lukuun sisältyvät juotto- ja ruokintavälejä sekä kuljetusmatka-aikoja ja lepojaksoja koskevat vaatimukset. Kyseisen luvun 1.4 kohdan d alakohdan ja sen 1.5 kohdan mukaan nautaeläinten pitkiin maantiekuljetuksiin on sisällyttävä 14 tunnin matkan jälkeen vähintään tunnin lepojakso, jonka aikana kyseisiä eläimiä on juotettava ja tarvittaessa ruokittava, minkä jälkeen kuljetusta voidaan jatkaa edelleen enintään 14 tunnin ajan, ja tämän jälkeen eläimet on purettava kuormasta, ruokittava ja juotettava ja niiden on annettava levätä vähintään 24 tuntia.

- 14 Kyseisen asetuksen liitteeseen II sisältyy reittisuunnitelmaa koskevia säännöksiä, joita eläinkuljettajien ja järjestäjien on asetuksen 5 artiklan 4 kohdan mukaan noudatettava jäsenvaltioiden välisten sekä kolmansista maista ja kolmansiin maihin suoritettavien kyseisten eläinten pitkien kuljetusten osalta. Reittisuunnitelmaan sisältyy viisi osaa, joista ensimmäinen koskee kuljetuksen suunnittelua, toinen lähtöpaikkaa, kolmas määräpaikkaa, neljäs eläinkuljettajan ilmoitusta, joka koskee yhtäältä tosiasiallista reittiä ja lepo-, siirto- ja poistumispaikkoja ja toisaalta matkan aikana loukkaantuneita tai kuolleita eläimiä, ja viides mahdollisia säännönvastaisuuksia koskevia raportteja. Kyseiseen liitteeseen sisältyvät muun muassa seuraavat säännökset:

” – –

3. Järjestäjän on

--

- b) varmistettava, että lähtöpaikan toimivaltainen viranomainen saa eläinlääkintätodistusten numeroita lukuun ottamatta asianmukaisesti täytetyn ja allekirjoitetun kappaleen reittisuunnitelman osasta 1 määrittelemällään tavalla kahden arkipäivän kuluessa ennen lähtöä;
- c) noudatettava kaikkia toimivaltaisen viranomaisen 14 artiklan 1 kohdan a alakohdan nojalla antamia ohjeita;
- d) varmistettava, että reittisuunnitelma on leimattu 14 artiklan 1 kohdan mukaisesti;
- e) varmistettava, että reittisuunnitelma on eläinten mukana kuljetusmatkan ajan määräpaikkaan asti tai kolmansiin maihin vietäessä ainakin poistumispaikkaan asti.

4. Eläimistä lähtöpaikassa vastaavien ja, jos määräpaikka on yhteisön alueella, eläimistä määräpaikassa vastaavien on täytettävä ja allekirjoitettava reittisuunnitelman asiaankuuluvat osat. Heidän on ilmoitettava osassa 5 annettua mallia käyttäen mahdollisimman pian toimivaltaiselle viranomaiselle mahdollisista varauksistaan tämän asetuksen säännösten noudattamisen suhteen.

--

7. Jos eläimet viedään kolmanteen maahan, eläinkuljettajan on annettava reittisuunnitelma virkaeläinlääkärille poistumispaikassa.

Jos kyseessä on elävien nautaeläinten tuettu vienti, reittisuunnitelman osaa 3 ei tarvita, jos maatalouslainsäädännössä säädetään raportin laatimisesta.

8. Reittisuunnitelman osassa 3 tarkoitetun eläinkuljettajan on säilytettävä:

- a) jäljennös täytetystä reittisuunnitelmasta;

--

Edellä -- tarkoitetut asiakirjat on kuukauden kuluessa niiden täyttämisestä annettava sen toimivaltaisen viranomaisen, joka on antanut eläinkuljettajalle hyväksynnän, ja pyynnöstä lähtöpaikan toimivaltaisen viranomaisen saataville; eläinkuljettajan on säilytettävä asiakirjat vähintään kolmen vuoden ajan tarkastuksesta lukien.

Edellä a alakohdassa tarkoitetut asiakirjat on palautettava lähtöpaikan toimivaltaiselle viranomaiselle kuukauden kuluessa kuljetusmatkan päättymisestä, jollei käytetä 6 artiklan 9 kohdassa tarkoitettuja [paikannus]järjestelmiä. --"

- 15 Asetuksen N:o 1/2005 liitteessä II olevassa lisäyksessä annetaan reittisuunnitelman eri osien malli. Ensimmäiseen näistä osista, jonka otsikko on "Suunnittelu", sisältyy joukko otsikoita, joihin kuuluvat otsikot, jotka koskevat kuljetusmatkan kokonaiskestoa (otsikko 2), lähtöpaikkaa, -maata, -päivää ja -aikaa (otsikot 3.1–3.3), määräpaikkaa ja -maata sekä saapumispäivää ja -aikaa (otsikot 4.1–4.3), eläinlajeja ja eläinten lukumäärää (otsikot 5.1 ja 5.2), lähetysten arvioitua kokonaispainoa ja lähetysten arvioitua kokonaisalaa (otsikot 5.4 ja 5.5), luetteloa lepopaikoista, lepopaikkoihin saapumisen ajankohtaa ja levon kestoa (otsikot 6.1–6.3), sekä kuljetuksen järjestäjän vakuutus, jonka mukaan se on tehnyt asianmukaiset järjestelyt eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi koko kuljetusmatkan ajan asetuksen N:o 1/2005 säännösten mukaisesti.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 16 Zuchtvieh-Export tilasi kaksi kuorma-autoa 62 nautaeläimen kuljettamiseksi Kempenistä Andijaniin Puolan, Valko-Venäjän, Venäjän ja Kazakstanin kautta; matkan pituus oli noin 7 000 kilometriä. Kyseisen kuljetuksen oli määrä tapahtua 23.4.–2.5.2012. Kyse oli viennistä, jota varten ei tehty vientitukihakemusta.
- 17 Tulliselvitysvaatimuksen yhteydessä esitetyn reittisuunnitelman osan 1 kuudennessa otsikossa mainittiin ainoana lepo- ja siirtopaikkoina kyseisten kolmansien maiden alueella tapahtuvan kuljetusmatkan osan osalta Brestin paikkakunta (Valko-Venäjä) ja Karagandan paikkakunta (Kazakstan); kummallakin paikkakunnalla oli tarkoitus pitää 24 tunnin lepotauko, ja näiden paikkakuntien välisen kuljetusmatkan suunniteltu kesto oli 146 tuntia. Ennakkoratkaisupyyntöä ilmenee, että kyseisten paikkakuntien välillä oli tarkoitus pitää lepotaukoja, joiden aikana eläimet ruokittaisiin ja juotettaisiin ilman, että niitä kuitenkaan purettaisiin kuormasta. Kuljetusmatkan Karagandan ja Andijanin välisen viimeisen osan oli tarkoitus kestää vielä 29 tuntia.
- 18 Stadt Kempen eväsi kyseisen nautaeläimen lähtöselvityksen 30.1.2012 tekemällään päätöksellä ja vaati, että kuljetussuunnitelmaa muutetaan siten, että se vastaa asetuksen N:o 1/2005 säännöksiä myös kuljetusmatkan kyseisten kolmansien maiden alueella tapahtuvan – Brestin ja Andijanin välisen – osan osalta; kyseisen reittisuunnitelman osassa 1 mainittujen suunnitelmaa koskevien tietojen perusteella näin ei ollut.
- 19 Välitoimihakemuksen, joka ei menestynyt, lisäksi Zuchtvieh-Export nosti pääasiassa kanteen kyseisestä Stadt Kempenin päätöksestä, ja asiassa on haettu muutosta Bayerischer Verwaltungsgerichtshofista (Baijerin ylempi hallintotuomioistuin). Tämän kanteen yhteydessä Zuchtvieh-Export vaatii erityisesti, että kyseinen päätös todetaan lainvastaiseksi ja että Stadt Kempen velvoitetaan lähtöselvittämään kyseinen nautaeläin.
- 20 Pääasiassa esiin nouseva keskeinen kysymys on se, onko – kun pitkä kuljetus alkaa Euroopan unionin alueella mutta päättyy sen ulkopuolella – asetusta N:o 1/2005 sovellettava myös yhden tai useamman kolmannen maan alueella tapahtuvaan kuljetusmatkan osaan. Tämä kysymys nousee esiin pääasiallisesti siinä yhteydessä, kun lähtöpaikan toimivaltainen viranomainen hyväksyy tai hylkää kuljetuksen kyseiselle viranomaiselle esitetyn reittisuunnitelman osassa 1 olevien kuljetussuunnitelmaa koskevien tietojen perusteella asetuksen N:o 1/2005 14 artiklassa säädetyn tarkastuksen yhteydessä.
- 21 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että asetuksen N:o 1/2005 säännökset tukevat näkemystä, jonka mukaan tällaisessa tapauksessa lähtöpaikan viranomainen voi hyväksyä kuljetuksen leimaamalla reittisuunnitelman ainoastaan siinä tapauksessa, että käy ilmi, että kyseisen asetuksen säännöksiä noudatetaan myös unionin alueen ulkopuolella. Se mainitsee tässä yhteydessä kyseisen asetuksen 1, 3 ja 5 artiklan sekä sen 21 artiklan 1 kohdan e alakohdan, mutta viittaa erityisesti kyseisen asetuksen liitteessä II olevaan lisäykseen, jossa esitetään reittisuunnitelman eri osien malli, ja erityisesti sen kuljetussuunnitelmaa koskevaan osaan 1.
- 22 Kyseinen tuomioistuin mainitsee yhtäältä tässä osassa 1 olevan 2–4 otsikon (jotka koskevat odotettua kokonaiskestoa, lähtöpaikkaa ja -ajankohtaa, määräpaikkaa ja saapumisajankohtaa), jotka sen mukaan yhdessä asetuksen N:o 1/2005 2 artiklan j alakohdassa olevan käsitteen ”kuljetusmatka” määritelmän kanssa osoittavat, että tiedot on esitettävä koko matkan osalta.
- 23 Se tuo toisaalta esiin kyseisessä osassa 1 olevassa 7 otsikossa tarkoitettun ilmoituksen, jonka mukaan järjestäjä on ”tehnyt asianmukaiset järjestelyt eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi koko kuljetusmatkan ajan [asetuksen N:o 1/2005] säännösten mukaisesti”.

- 24 Kyseinen tuomioistuin korostaa myös sitä, että myös silloin, kun on kyse viennistä, ja vaikka eläinkuljettajan on asetuksen N:o 1/2005 liitteessä II olevan 7 kohdan mukaan toimitettava reittisuunnitelma poistumispaikan virkaeläinlääkärille, sen on kuitenkin säilytettävä siitä jäljennös ja palautettava se lähtöpaikan toimivaltaiselle viranomaiselle kyseisessä liitteessä olevan 8 kohdan mukaan.
- 25 Siinä tapauksessa, että on annettava etusija näkemykselle, jonka mukaan tällainen kuljetus voidaan hyväksyä ainoastaan siinä tapauksessa, että reittisuunnitelmasta ilmenee, että asetuksen N:o 1/2005 säännöksiä noudatetaan myös kuljetusmatkan sen osan osalta, joka tulee tapahtumaan unionin alueen ulkopuolella, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että kuljetuksen järjestäjä ei voi pelkästään ilmoittaa, että kyseisissä kolmansissa maissa voimassa olevaa lainsäädäntöä ja mahdollisesti näissä maissa sovellettavia kansainvälisiä sopimuksia noudatetaan. Tämän pitäisi ilmetä myös reittisuunnitelmassa esitetyistä maininnoista. Nyt käsiteltävässä asiassa näin ei kuitenkaan ole; pääasiassa kyseessä olevan reittisuunnitelman osassa 1 ei ole mitään asetuksen N:o 1/2005 14 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohdassa tarkoitetun kaltaista realistista tietoa, koska siinä ei mainita mitään lepopaikkaa Brestin ja Karagandan välisellä kuljetusmatkan osalla eikä Karagandan ja lopullisen määräpaikan Andijanin välisellä kuljetusmatkan osalla. Lisäksi lähtöpaikan viranomaisen suorittama leimaaminen antaa aiheen olettaa, että koko kuljetusmatka on hyväksytty kaikkien menettelytapojen osalta lopulliseen määräpaikkaan asti, mikä on asiatonta myös kolmansien valtioiden viranomaisten kannalta.
- 26 Zuchtvieh-Exportin puoltaman vastakkaisen näkemyksen mukaan kuljetussuunnitelman hyväksyminen asetuksen N:o 1/2005 14 artiklan nojalla suoritettujen tarkastusten yhteydessä koskee ainoastaan kuljetusmatkan sitä osaa, johon kyseistä asetusta sovelletaan *ratione loci*. Sen mukaan useat kyseisen asetuksen säännökset, muun muassa tarkastuksia poistumispaikoilla ja rajatarkastusasemilla koskeva 21 artiklan 1 kohdan e alakohta, osoittavat, ettei sillä käyttöön otettua menettelyä sovelleta unionin rajojen ulkopuolella.
- 27 Zuchtvieh-Export väittää myös, että asetuksessa N:o 1/2005, erityisesti sen liitteessä I olevassa V luvussa, esitettyjen vaatimusten, jotka koskevat juotto- ja ruokintavälejä sekä kuljetusmatka-aikoja ja lepojakoja, soveltaminen unionin alueen ulkopuolella olisi epärealistista ja vaikuttaisi kielteisesti. Sen mukaan kolmansissa maissa on vain hyvin vähän hygieenisesti ja teknisesti moitteettomia eläimille tarkoitettuja rakennuksia, joihin kuljetettavina olevat eläimet voidaan purkaa kuormasta niiden lepuuttamiseksi, joten vammojen riski ja ristikontaminaation vaara ovat merkittäviä. Kyseisessä asetuksessa vahvistettuja vaatimuksia ei voida sen mukaan nimittäin tarkastella irrallaan eläinten kuljetukseen unionin alueella tarkoitettujen infrastruktuurien, kuten sinne perustettujen tarkastusasemien, toisin sanoen lepopaikkojen, joita koskevista teknisistä ja hygieniasta koskevista vaatimuksista säädetään kyseisen asetuksen 36 artiklassa, laadusta.
- 28 Lisäksi siitä, ettei asetuksen N:o 1/2005 vaatimuksia välttämättä sovelleta aineellisesti kaikissa olosuhteissa, on Zuchtvieh-Exportin mukaan osoituksena sen 30 artiklan 6 kohta, jossa säädetään mahdollisuudesta tehdä pitkiä kuljetuksia koskeviin vaatimuksiin poikkeuksia, jotta voidaan ottaa huomioon tiettyjen alueiden kaukainen sijainti unionin manteralueesta.
- 29 Lisäksi Zuchtvieh-Exportin mukaan reittisuunnitelmaa koskevan mallin osassa 1 olevasta 6 otsikosta, jonka otsikko on ”Luettelo suunnitelluista lepo-, siirto- tai poistumispaikoista”, ilmenee, ettei kuljetuksen järjestäjän tarvitse mainita kaikkia lepopaikkoja. Maantieteellisten olosuhteiden vuoksi ei myöskään voida aina ennustaa, missä paikassa lepotaukoja pidetään.
- 30 Lisäksi nämä vaatimukset saattavat Zuchtvieh-Exportin mukaan olla ristiriidassa kyseisissä kolmansissa maissa sovellettavien sääntöjen kanssa, kuten niiden sääntöjen kanssa, jotka ovat voimassa Venäjällä, jossa viranomaisten vakiintuneena käytäntönä on, ettei eläimiä saa purkaa kuormasta lepotaukojen aikana.

- 31 Lopuksi Zuchtvieh-Export väittää, että alueperiaate tukee sitä, että asetusta N:o 1/2005 sovelletaan vain unionin alueella.
- 32 Näihin väitteisiin Stadt Kempten ja Landesanstalt für Landwirtschaft Bayern vastaavat, ettei se, ettei lepopaikkoja ole käytettävissä unionin alueen ulkopuolella, vapauta eläinkuljettajia kyseisen asetuksen mukaisten tätä koskevien velvollisuuksiensa noudattamisesta, ja että se, ettei eläimiä pureta kuormasta lepotaukoajan aikana, merkitsee sitä, ettei kuljetustiloja puhdisteta ja ettei kaikkien eläinten juottoa ja yksilökohtaista seurantaakaan taata eivätkä ne ole edes mahdollisia. Näin ollen – kun otetaan huomioon kyseisen asetuksen johdanto-osan viides perustelukappale, jonka mukaan pitkät kuljetukset olisi rajoitettava vähimpään mahdolliseen – on katsottava, ettei tiettyjä kuljetuksia voida kerta kaikkiaan suorittaa, koska sovellettavia vaatimuksia ei ole mahdollista noudattaa.
- 33 Tässä asiayhteydessä Bayerischer Verwaltungsgerichtshof on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:
- ”1) Onko asetuksen [N:o 1/2005] 14 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että lähtöpaikan toimivaltainen viranomaisella saa leimata [kuljetusmatkan] järjestäjän esittämän reittisuunnitelman [kyseisten eläinten] sellaisten pitkien kuljetusten yhteydessä, joiden lähtöpaikka on – – jäsenvaltiossa mutta määräepaikka kolmannessa maassa, [kyseisen asetuksen] 14 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla ainoastaan, kun kyseinen suunnitelma täyttää [kyseisen asetuksen] 14 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohdassa asetetut vaatimukset koko kuljetusmatkan ajan lähtöpaikasta määräepaikkaan asti, siis myös kokonaan – – unionin [alueen] ulkopuolella sijaitsevilla kuljetusmatkan osilla?
- 2) Onko asetuksen [N:o 1/2005] 14 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että lähtöpaikan mainitun säännöksen nojalla toimivaltainen viranomaisella voi [kyseisen] asetuksen 14 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla velvoittaa kuljetuksen järjestäjän tekemään muutoksia pitkää kuljetusta koskevaan suunnitelmaan niin, että koko kuljetus lähtöpaikasta määräepaikkaan asti täyttää kyseisen asetuksen vaatimukset, vaikka yksittäiset kuljetusmatkan osat sijaitsisivat yksinomaan kolmansissa maissa?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

- 34 Kysymyksillään, joita on tarkasteltava yhdessä, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustele, onko asetuksen N:o 1/2005 14 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että jotta lähtöpaikan toimivaltainen viranomaisella voi hyväksyä kuljetuksen, jossa on kyse kyseisten eläinten pitkistä kuljetuksesta, joka alkaa unionin alueella ja jatkuu kyseisen alueen ulkopuolella, kuljetuksen järjestäjällä on esitettävä reittisuunnitelma, joka on – kun otetaan huomioon suunnitellut tätä kuljetusta koskevat järjestelyt – realistinen ja jonka perusteella voidaan katsoa, että tämän asetuksen säännöksiä noudatetaan myös sillä kyseisen kuljetusmatkan osalla, joka tapahtuu kolmansien maiden alueella, ja että jos asia ei ole näin, kyseisellä viranomaisella on valtuudet vaatia sitä, että näitä järjestelyitä muutetaan niin, että näiden säännösten noudattaminen varmistetaan koko tämän kuljetusmatkan osalta.
- 35 Aluksi on todettava, että asetuksen N:o 1/2005 johdanto-osan ensimmäisestä perustelukappaleesta ilmenee yhtäältä, että kyseinen asetus perustuu eläinten suojelusta ja hyvinvoinnista tehtyyn, EY:n perustamissopimukseen liitettyyn pöytäkirjaan (N:o 33), jonka nojalla yhteisön ja jäsenvaltioiden on otettava eläinten hyvinvoinnin vaatimukset täysimääräisesti huomioon laatiessaan ja pannessaan täytäntöön muun muassa yhteisön maatalous- ja liikennepolitiikkaa. Oikeuskäytännön mukaan eläinten hyvinvoinnin suojeleminen on yleisen edun mukainen oikeutettu tavoite, jonka tärkeys näkyy muun muassa siinä, että jäsenvaltiot ovat hyväksyneet kyseisen pöytäkirjan (ks. vastaavasti tuomio Viamex Agrar Handel ja ZVK, C-37/06 ja C-58/06, EU:C:2008:18, 22 kohta ja tuomio Nationale Raad

van Dierenkwekers en Liefhebbers ja Andibel, C-219/07, EU:C:2008:353, 27 kohta). Kyseistä pöytäkirjaa vastaa nykyisin SEUT 13 artikla, joka on EUT-sopimuksen yleisesti sovellettava määräys, joka sisältyy kyseisen sopimuksen periaatteita koskevaan ensimmäiseen osaan.

- 36 Lisäksi kyseisen asetuksen johdanto-osan 5 ja 11 perustelukappaleesta ilmenee, että lainsäätäjän tarkoituksena on ollut laatia yksityiskohtaiset säännökset, jotka perustuvat periaatteeseen, jonka mukaan eläimiä ei saa kuljettaa niin, että ne voivat loukkaantua tai kärsiä tarpeettomasti, ja se on katsonut, että eläinten hyvinvointi edellyttää sitä, että pitkät kuljetukset rajoitetaan vähimpään mahdolliseen.
- 37 Aluksi on todettava, että useista asetuksen N:o 1/2005 säännöksistä ilmenee, että kyseisessä asetuksessa asetetaan velvollisuuksia yksinomaan unionin alueella tapahtuvien elävien selkärankaisten eläinten kuljetuksien lisäksi myös pääasiassa kyseessä olevan kuljetuksen kaltaisille kuljetuksille, joiden lähtöpaikka on tällä alueella ja määräpaikka on kolmannessa maassa. Kyse on pääasiallisesti kyseisen asetuksen 14 artiklan lisäksi tämän asetuksen 1 artiklan 1 kohdasta, 2 artiklan i alakohdasta, 5 artiklan 4 kohdasta, 8 artiklan 2 kohdasta, 15 artiklan 2 kohdasta ja 21 artiklasta.
- 38 Tässä yhteydessä asetuksen N:o 1/2005 1 artiklan 1 kohdan ensimmäistä osaa, jonka mukaan kyseistä asetusta sovelletaan unionissa tapahtuviin eläinten kuljetuksiin, ei tule lukea asiayhteydestä irrallaan. Erityisesti kyseisen säännöksen toisessa osassa, joka koskee unionin tullialueelle saapuville tai sieltä lähteville kuljetuserille tehtäviä erityistarkastuksia, otetaan huomioon kyseisen alueen ulkoinen ulottuvuus, joka tällaisilla kuljetuksilla voi olla. Tässä asiayhteydessä asetuksen N:o 1/2005 2 artiklan i alakohdassa annetaan ilmaisun ”poistumispaikka” määritelmä, jonka mukaan se on paikka, jossa eläimet poistuvat unionin alueelta.
- 39 Lisäksi muut tämän tuomion 37 kohdassa mainitut säännökset koskevat myös eläinten kuljetuksia, joiden lähtöpaikka on unionin alueella ja määräpaikka kolmannessa maassa. Erityisesti velvollisuuksissa, jotka kyseisen asetuksen 5 artiklan 4 kohdassa ja 8 artiklan 2 kohdassa asetetaan järjestäjille, eläinkuljettajille ja eläimistä vastaaville, viitataan nimenomaisesti jäsenvaltioiden välisten pitkien kuljetusten lisäksi myös kolmansiin valtioihin suoritettaviin pitkiin kuljetuksiin.
- 40 Tämä pätee myös tarkastuksiin, jotka toimivaltaisen viranomaisen on suoritettava asetuksen N:o 1/2005 14 artiklan 1 kohdan, 15 artiklan 2 kohdan ja 21 artiklan 1 kohdan nojalla. Erityisesti kyseisen asetuksen 14 artiklaa, joka koskee reittisuunnitelmiin liittyviä tarkastuksia ja muita toimenpiteitä, jotka toimivaltaisen viranomaisen on toteutettava ennen pitkiä kuljetuksia, sovelletaan sen 1 kohdan sanamuodonkin mukaan ”jäsenvaltioiden välis[iin] sekä kolmansista maista ja kolmansiin maihin suoritettavi[in] pitki[in] kuljetu[ksiin]”.
- 41 Euroopan komissio on unionin tuomioistuimelle esittämissään huomautuksissa katsonut erityisesti asetuksen N:o 1/2005 21 artiklan 1 kohdan perusteella, että kyseisen asetuksen mukaan tällaisille kuljetuksille on suoritettava näiden kuljetusten unionin ulkopuolella tapahtuvan osan osalta erityistarkastus, joka koskee ainoastaan tiettyjä kyseisen asetuksen perustavanlaatuisia vaatimuksia eli tämän asetuksen 3 artiklasta ilmeneviä vaatimuksia.
- 42 Tässä yhteydessä on ensinnäkin todettava, että kuljetukset, joiden lähtöpaikka on unionin alueella ja määräpaikka on kolmannessa maassa, eivät kuulu kuljetuksiin, joiden osalta asetuksen N:o 1/2005 1 artiklan 2 kohdassa säädetään nimenomaisesti, että ainoastaan kyseisen asetuksen 3 ja 27 artiklaa sovelletaan.
- 43 Seuraavaksi on todettava, että vaikka asetuksen N:o 1/2005 21 artiklan 1 kohdassa säädetäänkin erityistarkastuksesta, jonka yhteydessä toimivaltaisten viranomaisten tehtävänä on tarkastaa muun muassa tiettyjen kyseisestä asetuksesta ilmenevien erityisvaatimusten täyttyminen, on kuitenkin niin,

että tässä säännöksessä veloitetaan nämä viranomaiset tarkastamaan lisäksi, ”että eläimiä kuljetetaan [kyseisen] asetuksen säännösten mukaisesti”, ilman, että siinä rajoitetaan kyseisen tarkastuksen laajuutta siten, että se koskisi tiettyjen tämän asetuksen säännösten noudattamista.

- 44 Erityisesti hyväksynnästä, joka on saatava lähtöpaikan toimivaltaiselta viranomaiselta, on todettava, että asetuksen N:o 1/2005 14 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohdassa ja kyseisen kohdan b alakohdassa, jotka koskevat nimenomaisesti eläinten kuljetuksia, joiden lähtöpaikka on unionin alueella ja määräpaikka on kolmannessa maassa, viitataan kyseisen asetuksen mukaisuuteen. Tässä yhteydessä ei tehdä mitään eroa unionissa tapahtuvien kuljetusten ja kolmansiin valtioihin suoritettavien kuljetusten välillä.
- 45 Samoin asetuksen N:o 1/2005 5 artiklan 4 kohtaan, 6 artiklan 3 ja 4 kohtaan ja 8 artiklan 2 kohtaan sisältyvissä säännöksissä, jotka koskevat keskeisiä velvollisuuksia, joita on noudatettava pitkän kuljetuksen yhteydessä, ei myöskään tehdä eroa sen mukaan, onko kyse unionissa tapahtuvasta eläinten kuljetuksesta vai kolmanteen valtioon suoritettavasta kuljetuksesta. Kyseisen asetuksen 5 artiklan 4 kohdassa nimittäin säädetään, että järjestäjien ja eläinkuljettajien on ”jäsenvaltioiden välisten sekä kolmansista maista ja kolmansiin maihin suoritettavien – – pitkien kuljetusten” osalta noudatettava reittisuunnitelmaa koskevia velvollisuuksia. Tämä pätee myös reittisuunnitelmaan liittyviin tarkastusta ja asiakirjoja koskeviin velvollisuuksiin, jotka kyseisen asetuksen 8 artiklan 2 kohdassa asetetaan eläimistä vastaaville pitkien kuljetusten osalta.
- 46 Lopuksi on todettava asetuksen N:o 1/2005 6 artiklan 3 ja 4 kohdasta ilmenevästä eläinkuljettajien velvollisuudesta kuljettaa eläimiä kyseisen asetuksen liitteessä I esitettyjen teknisten sääntöjen mukaisesti ja uskoa eläinten käsittely henkilökunnalle, joka on saanut kyseisen asetuksen liitteiden I ja II asiaankuuluvia säännöksiä koskevan koulutuksen, että näissä säännöksissä viitataan yleisesti eläinten kuljettamiseen eikä niissä tehdä mitään eroa määräpaikan mukaan.
- 47 Näin ollen asetuksen N:o 1/2005 14 artiklassa ei säädetä eläinten kuljetusten, joiden lähtöpaikka on unionin alueella ja määräpaikka kolmannessa maassa, osalta erityisestä hyväksymisjärjestelmästä, joka eroaisi siitä, jota sovelletaan unionissa tapahtuviin kuljetuksiin.
- 48 Lisäksi on muistutettava, että pääasiassa on kyse siitä, onko kaikkien kyseisen asetuksen liitteessä II säädettyjen tietojen ja erityisesti niiden tietojen, jotka koskevat kuljetusmatka-aikoja ja lepojakoja, sisällyttävä lähtöpaikan toimivaltaiselle viranomaiselle esitettyyn reittisuunnitelmaan pääasiassa kyseessä olevan pitkän kuljetuksen sen osan osalta, joka tulee tapahtumaan kolmannen maan alueella.
- 49 Ensinnäkin on todettava, että kyseisen asetuksen 5 artiklan, joka koskee kuljetusten suunnittelua, 4 kohdassa säädetään, että reittisuunnitelma on laadittava tämän asetuksen liitteeseen II sisältyvien säännösten mukaisesti kaikkien kyseisten eläinten pitkien kuljetusten, myös niiden kolmansiin maihin suoritettavien kuljetusten, osalta. Tässä tarkoituksessa kyseisen liitteen 3 kohdan b alakohdassa veloitetaan pitkän kuljetuksen järjestäjä toimittamaan lähtöpaikan toimivaltaiselle viranomaiselle asianmukaisesti täytetty kappale reittisuunnitelman osasta 1, joka koskee kuljetuksen suunnittelua.
- 50 Kyseiseen osaan 1 sisältyvien tietojen, jotka koskevat muun muassa suunniteltuja lepo-, siirto- tai poistumispaikkoja (otsikko 6), on – kuten asetuksen N:o 1/2005 2 artiklan j alakohdan sisältyvästä ilmaisun ”kuljetusmatka” oikeudellisesta määritelmästä ilmenee – katettava koko suunniteltu kuljetustapahtuma lähtöpaikasta määräpaikkaan. Näin ollen siinä tapauksessa, että kyse on kolmanteen maahan suoritettavasta pitkästä kuljetuksesta, reittisuunnitelman on sisällettävä tällaiset tiedot sekä kyseisen kuljetusmatkan unionin alueella tapahtuvan osan osalta että tämän kuljetusmatkan kolmansien maiden alueella tapahtuvan osan osalta.
- 51 Toiseksi vaatimusten, jotka näiden tietojen on täytettävä, osalta asetuksen N:o 1/2005 14 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohdasta ilmenee, että lähtöpaikan toimivaltaisen viranomaisen on tarkastettava, voidaanko kuljetusta pitää tämän asetuksen mukaisena. Suunniteltujen

kuljetusmatka-aikojen ja lepojaksoiden osalta reittisuunnitelmasta ilmenevästä kuljetussuunnitelmasta on näin ollen ilmeistä, että suunnitelmassa kuljetuksessa noudatetaan muun muassa kyseisen asetuksen liitteessä I olevassa V luvussa täsmennettyjä teknisiä sääntöjä, jotka koskevat juotto- ja ruokintavälejä sekä kuljetusmatka-aikojen ja lepojaksojen ja joita eläinkuljettajan on noudatettava saman asetuksen 6 artiklan 3 kohdan nojalla.

- 52 Tässä yhteydessä on todettava, että reittisuunnitelmaan kohdistuu asetuksen N:o 1/2005 14 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohdan mukaan lähtöpaikan toimivaltaisen viranomaisen tekemiä ”asianmukaisia tarkastuksia”. Nämä tarkastukset tapahtuvat ennen pitkän kuljetuksen, jonka lähtöpaikka on unionin alueella ja määräpaikka kolmannessa maassa, toteutumista, ja ne koskevat siis ainoastaan kysymystä siitä, onko järjestäjän esittämä reittisuunnitelma ”realistinen” ja voidaanko sen perusteella katsoa, että kuljetus on kyseisen asetuksen mukainen. Kyseisellä viranomaisella on näin ollen ennakkotarkastuksensa yhteydessä tiettyä harkintavaltaa, joka mahdollistaa sen, että se voi ottaa asianmukaisesti huomioon epävarmuustekijät, jotka liittyvät pitkään kuljetukseen, josta osa tapahtuu kolmansien maiden alueella.
- 53 Kuten komissio on todennut unionin tuomioistuimessa pidetyssä istunnossa, yksityiskohtaisten sääntöjen säätämisestä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 nojalla elävien nautaeläinten hyvinvointia kuljetuksen aikana koskevien, vientitukia myönnettäessä noudatettavien vaatimusten osalta 16.9.2010 annettuun komission asetukseen (EU) N:o 817/2010 (EUVL L 245, s. 16) perustuvasta vientitukien myöntämisestä koskevasta käytännöstä, johon kuuluu asetuksesta N:o 1/2005 ilmenevien vaatimusten, jotka koskevat juotto- ja ruokintavälejä sekä kuljetusmatka-aikojen ja lepojaksojen, täyttymisen jälkikäteen tarkastaminen, ei ole ilmennyt, että eläinten kuljetusten, joiden lähtöpaikka on unionissa ja määräpaikka on kolmannessa maassa, yhteydessä esiintyy systeemisiä ongelmia, jotka koskevat näiden vaatimusten noudattamista kolmansien valtioiden alueella. Erityisesti Venäjän federaation alueen tilanteen osalta komissiolla ei ole tietoa tämän kolmannen valtion lainsäädännöstä tai sen toimivaltaisten viranomaisten hallinnollisista käytännöistä, joiden mukaan eläimiä ei saisi purkaa kuormasta kyseisellä alueella sijaitsevilla lepo- ja siirtopaikoissa.
- 54 Siinä tapauksessa, että kolmannen maan, jonka läpi tullaan kulkemaan, oikeus tai hallinnolliset käytännöt ovat tarkistettavissa olevalla tavalla ja lopullisesti esteenä sille, että tiettyjä kyseisen asetuksen teknisiä sääntöjä noudatetaan täysimääräisesti, lähtöpaikan toimivaltaisella viranomaisella on kuitenkin myös valtuudet hyväksyä harkintavaltansa puitteissa realistinen kuljetussuunnitelma, jonka perusteella voidaan katsoa – kun otetaan huomioon muun muassa käytettävien kulkuneuvojen varustelu ja suunnitellut kuljetusta koskevat järjestelyt –, että suunniteltu kuljetus takaa eläinten hyvinvoinnin samantasoisesti kuin kyseiset tekniset säännöt.
- 55 Joka tapauksessa kyseisellä viranomaisella on asetuksen N:o 1/2005 14 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla oikeus vaatia muun muassa sitä, että kyseistä kuljetusta koskevaa suunnitelmaa muutetaan siten, että varmistetaan, että tämä kuljetus kulkee riittävien lepo- ja siirtopaikkojen kautta, minkä perusteella voidaan katsoa, että tässä kuljetuksessa noudatetaan juotto- ja ruokintavälejä sekä kuljetusmatka-aikojen ja lepojaksojen koskevia kyseisiä vaatimuksia.
- 56 Esitettyihin kysymyksiin on vastattava kaiken edellä esitetyn perusteella, että asetuksen N:o 1/2005 14 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että jotta lähtöpaikan toimivaltainen viranomainen voi hyväksyä kuljetuksen, jossa on kyse kyseisten eläinten pitkistä kuljetuksesta, joka alkaa unionin alueella ja jatkuu kyseisen alueen ulkopuolella, kuljetuksen järjestäjän on esitettävä reittisuunnitelma, joka on – kun otetaan huomioon suunnitellut tätä kuljetusta koskevat järjestelyt – realistinen ja jonka perusteella voidaan katsoa, että tämän asetuksen säännöksiä noudatetaan myös sillä kyseisen kuljetusmatkan osalla, joka tapahtuu kolmansien maiden alueella, ja että jos asia ei ole näin, kyseisellä viranomaisella on valtuudet vaatia sitä, että näitä järjestelyitä muutetaan niin, että näiden säännösten noudattaminen varmistetaan koko tämän kuljetusmatkan osalta.

Oikeudenkäyntikulut

- 57 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (viides jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Eläinten suojelusta kuljetuksen ja siihen liittyvien toimenpiteiden aikana sekä direktiivien 64/432/ETY ja 93/119/EY ja asetuksen (EY) N:o 1255/97 muuttamisesta 22.12.2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2005 14 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että jotta lähtöpaikan toimivaltainen viranomainen voi hyväksyä kuljetuksen, jossa on kyse kotieläiminä pidettävien muiden kuin rekisteröityjen hevoseläinten sekä nauta-, lammas-, vuohi- ja sikaeläinten pitkistä kuljetuksesta, joka alkaa Euroopan unionin alueella ja jatkuu kyseisen alueen ulkopuolella, kuljetuksen järjestäjän on esitettävä reittisuunnitelma, joka on – kun otetaan huomioon suunnitellut tätä kuljetusta koskevat järjestelyt – realistinen ja jonka perusteella voidaan katsoa, että tämän asetuksen säännöksiä noudatetaan myös sillä kyseisen kuljetusmatkan osalla, joka tapahtuu kolmansien maiden alueella, ja että jos asia ei ole näin, kyseisellä viranomaisella on valtuudet vaatia sitä, että näitä järjestelyitä muutetaan niin, että näiden säännösten noudattaminen varmistetaan koko tämän kuljetusmatkan osalta.

Allekirjoitukset